ΕΤΟΣ Β. Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 11 Φεβρουαρίου 1912 ΑΡΙΘ. 59

ΠΟΙΜΗΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗι ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗι ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙ ΘΡΙΑΜΒΟΙ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΙΣΤΕΩΣ

«Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον,
» ἡ πίστις ἡμῶν».

(Α'. Καθολ. Ἐπιστ. Ἰωάν. Ε. 4).

Κυριακη της Ορθοδοξιας! Ἰδοὺ τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον φέρει ἡ σημερινὴ Κυριακή. Φέρει δὲ τὸ μέγα τοῦτο ὄνομα, διότι ἑορτάζομεν κατ᾽ αὐτὴν καὶ πανηγυρίζομεν τοὺς θριάμβους οὓς ἤρατο ἡ Ὀρθόδοξος ἡμῶν πίστις κατὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς, διότι ἑορτάζομεν τὴν νίκην τὴν νικήσασαν τὸν κόσμον, ἥτις οὐδεμία ἄλλη εἶνε, εἰμὴ μόνη ἡ πίστις ἡμῶν. Περὶ τῶν θριάμβων δὲ τούτων τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως, ἂς ὁμιλήσω καὶ ἐγὼ σήμερον μὲ τὴν δυνατὴν συντομίαν.

Ποῖοι εἶναι λοιπὸν οἱ θρίαμβοι τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως; Εἶναι, θρίαμβοι κατὰ τῆς Ἰουδαϊκῆς Συναγωγῆς, θρίαμβοι κατὰ τῆς εἰδωλολατρείας, θρίαμβοι κατὰ τῶν αἱρέσεων. Ἀλλ᾽ ἐξετάσωμεν ἕνα ἕκαστον τῶν θριάμβων τούτων.

Τὸν πρῶτον θρίαμβον ἤρατο ἡ Ὀρθόδοξος πίστις κατὰ τῆς Ἰουδαϊκῆς Συναγωγῆς. Ἡ μιαιφόνος αὕτη καὶ πονηρὰ Συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων εἶχε καταδικάσει τὸν Σωτῆρα εἰς τὸν Σταυρικὸν θάνατον· ὁ Σωτὴρ ἀπέθανε καὶ ἐτάφη. Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κυριευθέντες ὑπὸ φόβου ἐκρύπτοντο ἐν τῷ Ὑπερώῳ. Πεντήκοντα ἡμέραι εἶχον παρέλθει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου καὶ οὐδαμοῦ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐφάνη τις τῶν Ἀποστόλων, οὔτε ἠκούσθη τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Συναγωγὴ ἔχαιρε καὶ ἐγαυρία ἐπὶ τῷ κατορθώματι αὐτῆς· ἔχαιρε, διότι ἐξήλειψεν, ὅπως

ἐφαντάζετο, τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ! Αἴφνης ὅμως κατὰ τὴν πεντηκοστὴν ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως ἡμέραν, ἀκούεται ἦχος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατερχόμενος, ἐπιφαίνονται γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, πληροῦνται Πνεύματος Ἁγίου οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἀποτινάξαντες τὴν συνέχουσαν αὐτοὺς δειλίαν ἐμφανίζονται ἐνώπιον χιλιάδων λαοῦ, ὁμιλοῦσιν εἰς διαφόρους γλώσσας τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, κηρύττουσιν ὑψηλῇ τῇ φωνῇ τὸν Ἐσταυρωμένον Ἰησοῦν, Θεὸν ἀληθινόν, ἀποδεικνύουσιν ἐκ τῶν προφητῶν, ὅτι οὗτος ἦν ὁ ἐπηγγελμένος Μεσσίας, καὶ ἀμέσως τρεῖς χιλιάδες ἐκ τῶν θεοκτόνων Ἰουδαίων πιστεύουσι καὶ βαπτίζονται εἰς τὸ ὄνομα Ἐκείνου, ὃν εἶχον σταυρώση. Ὁμιλοῦσι καὶ δεύτερον οἱ Ἀπόστολοι καὶ ἀμέσως ἄλλαι πέντε χιλιάδες λαοῦ πιστεύουσι. Οὕτω δὲ οἱ χθὲς ἀκόμη κραυγάζοντες ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν, κατανύγονται τῇ καρδίᾳ καὶ ἐρωτῶσι τοὺς Ἀποστόλους· «*τί ποιήσωμεν ἄνδρες ἀδελφοί;*» Ἀκούσαντες δὲ τὴν διαταγὴν τῶν Ἀποστόλων, «*μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ » τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν*», πείθονται ἄνευ ἀντιλογίας καὶ δέχονται μετὰ χαρᾶς τὸ Βάπτισμα. Θριαμβεύει λοιπὸν ἡ Ὀρθόδοξος πίστις καὶ ἱδρύει τὴν πρώτην Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἐν αὐτῇ τῇ Ἱερουσαλήμ, πλησίον μάλιστα τοῦ Γολγοθᾶ, καὶ ταὐτοχρόνως ἱδρύει καὶ ἄλλας Ἐκκλησίας καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν. Μάτην ἡ Συναγωγὴ μαίνεται καὶ φρυάττει, μάτην ἐφορμᾷ καὶ δι' ὅλων τῶν κοσμικῶν μέσων κατὰ τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως! Μετ' οὐ πολὺ ἔπιπτε πτῶσιν μεγάλην καὶ ἀνεπανόρθωτον. Ἡ θεοκτόνος Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ Ναὸς παραδίδονται εἰς τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν τῶν Ρωμαίων, ὁ Ἰουδαϊκὸς λαὸς διασκορπίζεται ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς γῆς, τὸ δὲ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου φωτίζει ἤδη τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς! «*Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη » ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν*». Οὗτος εἶναι ὁ πρῶτος θρίαμβος, ὃν ἤρατο ἡ Ὀρθόδοξος πίστις, ἐν αὐτοῖς τοῖς σπαργάνοις αὐτῆς. Διατὶ δὲ τοῦτο; διότι ἡ ἁγία καὶ ἀμώμητος πίστις ἡμῶν τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν εἶναι δύναμις Θεοῦ, εἶναι ἔργον τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἵδρυμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ. «*Οἰκοδομήσω*, εἶπεν ὁ θεμελιωτὴς αὐτῆς, *οἰκο- » δομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς*».

Ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὸν δεύτερον τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως θρίαμβον: Ὁλόκληρος ὁ Ρωμαϊκὸς κόσμος ἐξηγέρθη κατὰ τῶν δώδεκα ἀγραμμάτων ἁλιέων τῆς λίμνης Γεννησαρέτ, οἱ ὁποῖοι ἔσχον τὴν τόλμην νὰ ἐπιχειρήσωσιν, ὅπως ὑποτάξωσιν εἰς τὸν Νόμον τοῦ Εὐαγγελίου τὴν Οἰκουμένην σύμπασαν. Ἡ Ὀρθόδοξος πίστις φέρουσα ὡς μόνον ὅπλον τὸν τίμιον Σταυρὸν βαδίζει γοργῷ τῷ βήματι καὶ προχωρεῖ ἐντὸς κόσμου γηράσαντος ἐν τῇ διαφθορᾷ καὶ ἠθικῇ ἐξαχρειώσει. Κηρύττει δὲ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, τοῦ ὁποίου τὸ μόνον ὄνειρον καὶ ἡ μόνη θρησκεία ἦτον ἡ ἀπόλαυσις, ἡ ἡδονή, ἡ ἀκολασία καὶ πᾶν εἶδος κακίας, κηρύττει ἐγκράτειαν, πτωχείαν, στερήσεις, θλίψεις, διωγμοὺς καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον. Κηρύττει καὶ διδάσκει τὴν αὐταπάρνησιν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν· «*ὅστις θέλει ὀ- » πίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, » καὶ ἀκολουθείτω μοι*». Ἰδοὺ τὸ κήρυγμα τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως! Ἀλλὰ τί συμβαίνει τότε; Τὰ ἄγρια τῆς ἀνθρωπότητος πάθη ἐξεγείρονται μανιώδη καὶ ἐφορμῶσι μετὰ λύσσης κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ὅστις ἐνεφανίσθη

ἵνα διαμφισβητήσῃ τὸ ἐπὶ τοῦ κόσμου κράτος αὐτῶν. Οἱ ὄχλοι δίκην πελωρίων κυμάτων ἐπιπίπτουσι κατ᾽ αὐτῆς, ἡ φιλαργυρία ἐξεγείρει τοὺς ἱερεῖς τῶν εἰδώλων, ἡ ὑπερηφάνεια τοὺς φιλοσόφους, ἡ πολιτικὴ τοὺς αὐτοκράτορας. Ὁ πόλεμος κατὰ τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως ἐκηρύχθη ἀμείλικτος, εἶναι πόλεμος ἐξοντώσεως. Οὔτε ἡλικίας, οὔτε φύλου φείδεται· αἱ πλατεῖαι, αἱ ὁδοί, οἱ ἀγροὶ καὶ αὐταὶ αἱ ἔρημοι ἐφοδιάζονται καὶ ἐξοπλίζονται ὑπὸ πολυειδῶν βασανιστηρίων· μάστιγες, στρέβλαι, ὄνυχες σιδηροῖ, ξίφη ἠκονημένα, πυραί, ἀγχόναι, οἱ ὀδόντες τῶν θηρίων καὶ πᾶν ὅ,τι ἠδυνήθη ἡ φαντασία τῆς βαρβαρότητος νὰ ἐπινοήσῃ πρὸς ἐξόντωσιν τῶν πιστευόντων εἰς Χριστὸν ὅλα εἶχον τεθῆ εἰς χρῆσιν. Καὶ αὐταὶ ἀκόμη αἱ ἑορταὶ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ οἱ ἀγῶνες καὶ τὰ θεάματα λαμβάνουσιν ἐπισήμως μέρος εἰς τὰ μαρτύρια καὶ τὰς σφαγὰς τῶν Χριστιανῶν. Τὰ πλήθη δὲ πανταχόθεν συρρέουσι καὶ συνωθοῦνται, ὅπως ἀπολαύσωσι τοῦ θεάματος τῆς ἐπιθανατίου ἀγωνίας τῶν θανατουμένων Χριστιανῶν. Οἱ αἱμοβόροι ὄχλοι αἰσθάνονται ἄρρητον ἡδονὴν ἀκούοντες τὴν βάρβαρον ἐκείνην κραυγὴν «*οἱ Χριστιανοὶ εἰς τοὺς λέοντας*»! Τόσον λυσσώδης ὑπῆρξεν ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν πόλεμος, ὥστε ἦλθε στιγμὴ καθ᾽ ἣν εὐλόγως ἠδύνατό τις νὰ νομίσῃ, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος πίστις ἐκινδύνευε νὰ ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς κατ᾽αὐτὴν ταύτην τὴν ἐμφάνισιν αὐτῆς ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁλόκληρος ὁ Ἅδης, οὐχὶ ἅπαξ, ἀλλὰ δεκάκις ἐξεχύθη, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἐξώρμησεν ἀκάθεκτος κατ᾽ αὐτῆς.

Ἀλλὰ θαρσεῖτε· οἱ ἄγριοι διωγμοὶ τριῶν ὁλοκλήρων ἑκατονταετηρίδων οὐδὲν ἕτερον κατώρθωσαν, εἰμὴ νὰ παρασκευάσωσιν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν θρίαμβον τὰ μάλιστα τετιμημένον καὶ ἔνδοξον. «*Τίς θεὸς » μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν;*» Τίς δύναται νὰ κρημνίσῃ τὸ οἰκοδόμημα, ὅπερ ὁ Θεὸς ἐθεμελίωσε καὶ ᾠκοδόμησε; Τίς δύναται νὰ ματαιώσῃ τὰς βουλὰς τοῦ Θεοῦ; Τὶς δύναται νὰ ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τῆς ἀκαταμαχήτου δυνάμεως τοῦ Θεοῦ; «*Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; Σὺ εἶ ὁ Θεός, » ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος*». Ἡ ἡμέρα τοῦ θριάμβου τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἔφθασεν. Αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους παρῆλθον. Ἀρκοῦσι πλέον τὰ αἵματα, δι᾽ὧν μυριάδες Μαρτύρων ἔβαψαν τὸ ἔδαφος τῆς γῆς. Ἀρκεῖ πλέον ἡ μακρὰ καὶ πολυώδυνος δοκιμασία, δι᾽ ἧς ὁ Θεὸς κατεδείκνυεν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία αὐτοῦ δὲν εἶναι τεθεμελιωμένη ἐπὶ ἐγκοσμίων θεμελίων· ἀρκεῖ ὅτι πρὸς ἀπόδειξιν τούτου εἶχε τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ παραδεδομένην εἰς τὰς μάστιγας, τὰς στρέβλας, τὰς εἱρκτάς, τὰς πυράς, εἰς τὰ ξίφη τῶν δημίων. Ἀνέτειλε πλέον ἡ ἡμέρα, καθ᾽ ἣν μέλλει νὰ ἐφησυχάσῃ ἐπὶ μικρὸν ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ θρόνου τῶν Αὐτοκρατόρων.

Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἦν ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ προωρισμένος, ἵνα παραμυθήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ καταπαύσῃ τὰ δεινὰ αὐτῆς. Ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ ἐν ᾧ ἐπορεύετο εἰς μάχην βλέπει εἰς τὰ ὕψη τοῦ αἰθέρος σημεῖον μυστηριῶδες, τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς «*Κωνσταντῖνε, ἐν τούτῳ νίκα*», τ. ἔ. διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ σημείου τούτου τοῦ Σταυροῦ θὰ ἀναδειχθῇς νικητής. Καὶ πραγματικῶς· ὁ Σταυρὸς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης ἀνυψοῦται εἰς Λάβαρον τοῦ στρατεύματος, ὁ δὲ Κωνσταντῖνος κατατροπώνει τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ, τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου, καὶ οὕτως ἀναβιβάζει ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν Αὐτοκρατόρων τὴν Ὀρθόδοξον

πίστιν. Θριαμβεύει λοιπὸν καὶ κατὰ τῶν ἐθνικῶν ἡ Ὀρθοδοξία, θριαμβεύει κατὰ τῆς λατρείας τῶν εἰδώλων, θριαμβεύει κατὰ τῆς σοφίας τῶν φιλοσόφων, θριαμβεύει κατὰ τῆς ἰσχύος τῶν κρατούντων. Ὁ κόσμος ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, πίπτει εἰς τοὺς πόδας τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ζητεῖ παρ᾿ αὐτοῦ τὴν σωτηρίαν. Ποῦ δὲ ὀφείλεται ὁ περιφανὴς οὗτος θρίαμβος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας; Εἰς τὸ ὅτι αὕτη εἶναι οὐχὶ ἀνθρώπινον, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ ἔργον καὶ ἵδρυμα, εἰς τὸ ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος πίστις εἶναι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη, εἶναι ***ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον.*** «*Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν*».

Ἀλλὰ μόλις ἤρχισεν ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία νὰ ἀναπνέῃ καὶ νὰ θεραπεύῃ τὰς ἐκ τῶν προηγουμένων διωγμῶν αἱμοφύρτους εἰσέτι πληγὰς αὐτῆς, καὶ ἰδού, νέον εἶδος ἀγώνων παρουσιάζεται. Τοὺς διωγμοὺς διαδέχονται αἱ αἱρέσεις καὶ τὰ σχίσματα. Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ ἐκδιηγηθῇ καὶ παραστήσῃ τὸν κίνδυνον, εἰς ὃν ἡ ὀρθοδοξία περιῆλθεν, ὅταν ἡ πληθὺς τῶν καταπολεμουσῶν ἀλλήλας αἱρέσεων, ὅλαι ὁμοῦ συνηνωμέναι ἐφώρμησαν κατ᾿ αὐτῆς ἀγωνιζόμεναι ποία νὰ ἀποσπάσῃ ἐκ τῶν κόλπων αὐτῆς τὰ περισσότερα τῶν ἑαυτῆς τέκνων; Τίς δύναται νὰ ἐξεικονίσῃ τὸν κλύδωνα ὃν ἤγειραν κατὰ τῆς Ὀρθοδοξίας Ἀρειανοί, Μακεδονιανοί, Νεστοριανοί, Εὐτυχιανοί, Μονοθελῆται, Εἰκονοκλάσται καὶ ἄλλοι; Τελεία ἀναστάτωσις, πλήρης ἀνατροπὴ παρουσιάζεται νῦν ἐν τῷ βασιλείῳ τοῦ Χριστοῦ. Συγκροτοῦνται Σύνοδοι Ὀρθοδόξων καὶ Σύνοδοι Αἱρετικῶν. Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία κεραυνοβολεῖ διὰ τοῦ ἀναθέματος τὴν αἵρεσιν, ἡ δὲ αἵρεσις ἀναθεματίζει τὴν ὀρθοδοξίαν. Ἡ Ἀνατολὴ χωρίζεται ἀπὸ τὴν Δύσιν· οἱ ὀρθόδοξοι Ἐπίσκοποι ἀποστέλλονται διὰ τῆς βίας εἰς ἐξορίας, τοὺς δὲ θρόνους αὐτῶν καταλαμβάνουσιν ἐπιβάται αἱρετικοί. Ὁ λαὸς εἶναι ἀβέβαιος περὶ τῆς ἀληθείας τῆς ἑαυτοῦ πίστεως· ὅλαι αἱ διδασκαλίαι συγκρούονται πρὸς ἀλλήλας, πανταχοῦ βασιλεύει ἡ σύγχυσις. Τὸ φῶς ἐπισκοτίζεται ὑπὸ τοῦ σκότους. Τίς θὰ διαμορφώσῃ τὸ νέον τοῦτο χάος; Τίς ὁ χορηγήσων εἰς τὸν Ἥλιον τῆς ἀληθείας, τὴν ἐπισκοτισθεῖσαν λάμψιν αὐτοῦ; Οὐδεὶς ἕτερος, εἰμὴ ἐκεῖνος ὅστις διεκήρυξεν εἰπὼν «*οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πύλαι Ἅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς*». Καὶ πραγματικῶς μετ᾿ οὐ πολὺ διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, τὰ σκοτεινὰ νέφη τῆς πλάνης διαλύονται, τὰ σχίσματα καὶ αἱ αἱρέσεις παρέρχονται καὶ ἐξαφανίζονται. Ἦλθον αἱ αἱρέσεις, κατετάραξαν τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ μετ᾿ οὐ πολὺ ἐξέλιπον ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου. «*Εἶδον*, λέγει καὶ ὁ Προφητάναξ περὶ τῶν ἀσεβῶν τούτων, » *εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου, καὶ παρῆλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν*». Ἤρατο λοιπὸν περιφανῆ καὶ κατὰ τῶν αἱρέσεων θρίαμβον ἡ Ὀρθοδοξία, ἤρατο νίκην μεγάλην καὶ ἔνδοξον.

Ἀλλὰ μὴ ὑπολάβητε, ἀγαπητοί, ὅτι ἔχει καταπαύσει κατὰ τοὺς σημερινοὺς χρόνους ὁ πόλεμος κατὰ τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως! Οὐχί· πολεμεῖται καὶ σήμερον ἡ Ὀρθοδοξία ὑπὸ πολλῶν καὶ πολυωνύμων ἐχθρῶν. «*Φρυάττουσι καὶ σήμερον τὰ ἔθνη, καὶ οἱ λαοὶ μελετῶσι κενὰ*» κατὰ τῆς μεγαλωνύμου Ὀρθοδοξίας. Ἀλλ᾿ αὕτη ἡ κατατροπώσασα Νέρωνας καὶ Ἀρείους καὶ Κοπρωνύμους θὰ κατατροπώσῃ ὄχι μόνον τοὺς σημερινοὺς πολεμίους αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ πάντας ὅσοι μέλλουσι νὰ ἐμφα-

νίζωνται ἐν τῇ διαδοχῇ τῶν αἰώνων μέχρι τῆς συντελείας τοῦ κόσμου, διότι ὁ προορισμὸς τῆς Ὀρθοδοξίας εἶναι νὰ θριαμβεύῃ πάντοτε καὶ κατὰ πάντων, νὰ νικᾷ πάντοτε τὸν κόσμον. «*Αὕτη ἐστιν ἡ νίκη ἡ νική-» σασα τὸν κόσμον ἡ πίστις ἡμῶν*».

ΠΡΩΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς ΠΑΥΛΟΥ (ΙΑ' 24, 26, 32—40).

Ἀδελφοί, πίστει Μωσῆς, μέγας γενόμενος, ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ· μᾶλλον ἑλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ, ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν· μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν ἐν Αἰγύπτῳ θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. Καὶ τὶ ἔτι λέγω; Ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ τε καὶ Σαμψών, καὶ Ἰεφθάε, Δαυΐδ τε καὶ Σαμουήλ, καὶ τῶν Προφητῶν. Οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων· ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον· περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν· ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι (ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος)· ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυ-

ρηθέντες διὰ τῆς πίστεως, οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

Ἀνάλογον καὶ σχετικὸν τὸ σημερινὸν ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα πρὸς τὴν σημερινὴν μεγάλην ἑορτήν. Ἡ μεγάλη δύναμις, ἡ θριαμβευτικὴ ἐπικράτησις τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως ἐναντίον τῶν πολλῶν καὶ διαφόρων αὐτῆς ἐχθρῶν καὶ πολεμίων εἶνε τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς ἑορτῆς καὶ πανηγύρεως. Ἡ μεγάλη δύναμις, ἡ ἀκαταμάχητος ἰσχὺς τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως εἶνε τὸ ἀντικείμενον καὶ τοῦ σημερινοῦ ἀναγνώσματος. Κατὰ τὴν χαρμόσυνον ταύτην ἑορτήν, ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία, τὸν ὑπέρλαμπρον κόσμον τῶν ἱερῶν εἰκόνων κεκοσμημένη, ψάλλει εὐφρόσυνα ἐπινίκια, δοξάζουσα τὸν παντοδύναμον ἡμῶν Θεόν, τὸν «ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ» ἐνδυναμώσαντα αὐτὴν ἐναντίον τῶν φοβερῶν διωγμῶν, τοὺς ὁποίους ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς ὑπέστη καὶ γεραίρουσα τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς ἐργασθέντας ἁγίους ἄνδρας. Ἐν τῷ σήμερον ἀναγνωσθέντι ἀποστολικῷ ἀναγνώσματι ὁ θεοφώτιστος Ἀπόστ. Παῦλος ἐξαίρει τὴν ὑπέρμαχον δύναμιν τῆς εἰς τὸν ἅγιον Θεὸν πίστεως, ἀναφέρων ἱστορικὰ γεγονότα, διὰ τῶν ὁποίων ἀναφαίνεται αὕτη ἐν ὅλῃ τῇ μεγαλοπρεπεῖ αὐτῆς λαμπρότητι, καὶ διηγούμενος παραδείγματα ἁγίων ἀνδρῶν καὶ ἐκ τῆς Παλαιᾶς καὶ ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης, διὰ τῶν κατορθωμάτων τῶν ὁποίων ἐδοξάσθη μὲν ὁ δεδοξασμένος Θεός, ἐδοξάσθησαν δὲ καὶ οὗτοι «Τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω».

Ἐκ πίστεως -λέγει- ὅτε ἠνδρώθη ὁ Μωϋσῆς, ἠρνήθη τὴν υἱοθεσίαν τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαραώ, προτιμότερον θεωρήσας νὰ κακοπαθῇ καὶ νὰ ταλαιπωρῆται μαζὶ μὲ τοὺς ὁμοεθνεῖς του, τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, παρὰ νὰ μένῃ εἰς τὰ παλάτια τοῦ Φαραὼ καὶ ν' ἀπολαμβάνῃ τὰ ἀγαθὰ τῆς ἁμαρτωλῆς ζωῆς ἐκεῖ. Ἀπὸ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς Αἰγύπτου ἐθεώρησε πολὺ ἀνώτερον πλοῦτον τὸ νὰ πάσχῃ καὶ νὰ κατηγορῆται πρὸς χάριν τοῦ Θεοῦ, διότι εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὴν ἀνταμοιβήν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὴν μέλλουσαν Κρίσιν. Ἀλλὰ διατί κοπιάζω ματαίως-λέγει; Ἐὰν ἐπεχείρουν νὰ διηγηθῶ τὰ κατορθώματα ὅσα διὰ τῆς πίστεως κατώρθωσαν ὁ Γεδεών, ὁ Βαράκ, ὁ Σαμψών, ὁ Ἰεφθάε, ὁ Δαβίδ, ὁ Σαμουὴλ καὶ οἱ Προφῆται, δὲν θὰ μοὶ ἦτο ἀρκετὸς ὁ χρόνος. Αὐτοὶ μὲ τὴν δύναμιν τῆς πίστεως ἐνίκησαν βασίλεια, ἔκαμαν δίκαια ἔργα, εἶδον ἐκπληρουμένας τὰς θείας ἐπαγγελίας, ἔφραξαν στόματα λεόντων, κατέσβεσαν τὴν καυστικὴν δύναμιν τοῦ πυρός, ἐξέφυγον τὴν μάχαιραν, ἀνέλαβον δύναμιν ἐνῷ ἦσαν ἀσθενεῖς, ἐφάνησαν δυνατοὶ εἰς τοὺς πολέμους, ἐνίκησαν τὰ στρατεύματα τῶν ἀλλοφύλων, γυναῖκες εἶδον ἀνισταμένους τοὺς νεκρούς των. Ἄλλοι δὲ ἐτιμωρήθησαν μὲ θάνατον μὴ δεχθέντες τὴν ἀπὸ τῆς τιμωρίας ἀπαλλαγήν, διὰ ν' ἀπολαύσωσι μεγαλειτέραν ἀμοιβὴν κατὰ τὴν γενικὴν ἀνάστασιν. Ἄλλοι δὲ ἐνεπαίχθησαν, ἐδάρησαν, ἐδέθησαν καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὰς φυλακάς. Ἐπετροβολήθησαν, ἐπριονίσθησαν, ὑπέφερον πολλὰς δοκιμασίας, ἀπεκεφαλίσθησαν. Περιεπλανήθησαν ἐνδεδυμένοι δέρματα προβάτων καὶ αἰγῶν μὲ στερήσεις, μὲ

θλίψεις, μὲ κακουχίας, μὲ διωγμοὺς εἰς ὄρη, εἰς σπήλαια καὶ τρύπας τῆς γῆς. Καὶ ὅλοι οὗτοι οἱ ἅγιοι ἄνδρες, μολονότι ἐμαρτυρήθησαν διὰ τῆς πίστεως, δὲν ἔλαβον τὴν προσδοκωμένην ἀνταμοιβὴν τῶν παθημάτων αὐτῶν, καὶ τοῦτο κατὰ θείαν πρόνοιαν, διὰ νὰ μὴ ἀπολαύσωσι χωριστὰ ἀπὸ ἡμᾶς τὴν τελείαν μακαριότητα.

Μεγάλη πραγματικῶς καὶ ἀπερίγραπτος ἡ δύναμις τῆς πίστεως. Αὕτη τοὺς ἀσθενεῖς ἰσχυροὺς ἀνέδειξεν, αὕτη τοὺς δειλοὺς καὶ ἀτόλμους θαρραλέους καὶ τολμηροὺς ἔκαμεν· αὕτη τοὺς ἀπαιδεύτους καὶ ἀγραμμάτους πανσόφους καὶ πανεπιστήμονας ἀπέδειξεν· αὕτη τοὺς μικροὺς καὶ ἀσήμους εἰς μεγάλους καὶ ἐνδόξους μετέβαλεν· αὕτη ἐνεθάρρυνε τοὺς πολεμουμένους, ἐνίσχυε τοὺς ἀγωνιζομένους καὶ παρεμύθει τοὺς πάσχοντας. Αὕτη ἐμόρφωσε τὸν κόσμον, ἐγένετο ἡ βάσις καὶ τὸ θεμέλιον τοῦ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ, ἐξημέρωσε τὰ ἄγρια ἤθη, ἀνέστησε τὸν νεκρὸν ἐκ τῆς ἁμαρτίας ἄνθρωπον, ἐφώτισε τοὺς ἐν σκότει. Αὕτη μὲ μίαν λέξιν ἔσωσε τὰ πάντα. Ἀλλὰ διὰ νὰ φέρῃ αὐτὰ τὰ σωτήρια ἀποτελέσματα, ὁποία τις πρέπει νὰ εἶνε ἡ πίστις;

Πρῶτον πρέπει νὰ εἶνε δυνατὴ καὶ θερμή. Εἶνε δὲ δυνατὴ καὶ θερμὴ ἡ πίστις, ὅταν εἶνε βεβαία καὶ ἀκλόνητος πεποίθησις εἰς τὰ διδασκόμενα τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ὅταν δῆλα δὴ πιστεύομεν ὄχι ἀπὸ συνήθειαν, ἢ διότι ἔτυχε νὰ γεννηθῶμεν ἀπὸ γονεῖς Χριστιανούς, ἀλλὰ διότι τὰ πιστευόμενα ὑπαγορεύει ἡ καρδία καὶ ἀποδέχεται ὁ νοῦς μας· ὅταν εἶνε προϊὸν καὶ ἀπόρροια βαθείας μελέτης καὶ ἐμβριθοῦς ἐξετάσεως τῶν ἀπείρων εὐεργετημάτων αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἀποδεχθῇ εἰς τὴν καρδίαν του καὶ ἐπιβάλῃ εἰς τὸν νοῦν του ὅτι αὕτη εἶνε θείας προελεύσεως, θείας καταγωγῆς. Δεύτερον ἡ πίστις πρέπει νὰ εἶνε ζωντανή. Εἶνε δὲ ζωντανὴ ὅταν εἰς πᾶσαν ἀσχολίαν, εἰς πᾶσαν ἐργασίαν, εἰς πάντα καιρόν, εἰς πάντα τόπον, ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι μᾶς ἐπιβλέπει ὁ ἅγιος Θεός, ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ διαφύγωμεν τὸν ἀκοίμητον ὀφθαλμόν του, ὅτι ὡς δίκαιος θὰ ἀνταμείψῃ ἡμᾶς ὅταν κάμνωμεν τὸ καλόν, θὰ τιμωρήσῃ δὲ ὅταν κάμνωμεν τὸ κακόν. Ὅταν ἡ πίστις μας εἶνε ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ζωντανή, τότε δὲν εὑρίσκει καιρὸν ἡ ἀμφιβολία, ἡ φαρμακερὰ αὕτη ἔχιδνα, νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν καρδίαν μας νὰ χύσῃ τὸ φοβερὸν δηλητήριόν της, νὰ δηλητηριάσῃ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν, νὰ στρεβλώσῃ αὐτά, νὰ ἀποξηράνῃ τὴν ἰκμάδα τῆς εὐσεβείας καὶ νὰ μᾶς κάμῃ ἀσεβεῖς καὶ ἀθέους, χωρὶς ἠθικότητα, χωρὶς εὐτυχίαν. Ὅταν δὲ ἡ πίστις εἶνε ζωντανή, τότε χωρὶς ἀμφιβολίαν θὰ εἶνε καὶ ἐνεργός, θὰ ἀποδεικνύεται δῆλα δὴ εἰς τὸν βίον μας, εἰς τὰ ἔργα μας· καὶ αὐτὴ ἡ πίστις εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν ἀρεστὴ καὶ εὐπρόσδεκτος εἰς τὸν Θεόν. Τρίτον ἡ πίστις ἡμῶν πρέπει νὰ εἶνε σταθερὰ καὶ ἀσάλευτος, ὡς ἦτο ἡ πίστις τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἱερῶν ἀνδρῶν, τοὺς ὁποίους τιμᾷ καὶ γεραίρει ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία. Καὶ ἂν δὲν ἔχωμεν τοιαύτην πίστιν, ἀλλὰ μὲ τὸ παραμικρὸν φύσημα ἀντιξόου ἀνέμου σαλεύωνται αἱ πεποιθήσεις μας, καὶ φαινώμεθα κατώτεροι τῶν περιστάσεων καὶ ἀρνούμεθα τὴν θείαν πρόνοιαν καὶ παρεκκλίνωμεν ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος, καὶ κρημνιζώμεθα εἰς τὸν ὀλέθριον κρημνὸν τῆς κακίας καὶ τῆς ἁμαρτίας, τότε ἐλεεινοὶ καὶ τρισάθλιοι, δυστυχεῖς καὶ ταλαίπωροι θὰ κα-

ταντήσωμεν, διότι τότε δὲν θὰ ἔχωμεν οὔτε τὴν εἰς Θεὸν ἐλπίδα, ἡ ὁποία μᾶς παρηγορεῖ εἰς τὰς θλίψεις μας, τότε δὲν θὰ ἔχωμεν κατὰ φυσικὸν λόγον οὔτε τὴν ἄμαχον καὶ ἰσχυρὰν προστασίαν τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία μᾶς σώζει ἀπὸ τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου. Ὁ ἄνθρωπος, ἀγαπητοί, ἐφ᾽ ὅσον ζῇ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὁμοιάζει μὲ μικρὸν πλοῖον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς τρικυμιῶδες πέλαγος. Ἐφ᾽ ὅσον τὸ πλοῖον ἔχει τὸ πηδάλιόν του, τὴν πυξίδα του, τὴν ἄγκυράν του δὲν διατρέχει κίνδυνον· θὰ θαλασσοδαρθῇ, θὰ ὑποστῇ ζημίας, ἀλλὰ θὰ προσορμισθῇ εἰς τὸν λιμένα, ἔστω καὶ μὲ κόπους καὶ ἀγῶνας μεγάλους. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐφ᾽ ὅσον ἔχει τὴν εἰς τὸν Θεὸν πίστιν ἀσάλευτον, ἐφ᾽ ὅσον ἔχει τὴν εἰς τὸν Θεὸν ἐλπίδα βεβαίαν, δὲν διατρέχει τὸν κίνδυνον τῆς ἀπωλείας· θὰ ὑποστῇ θλίψεις, θὰ δοκιμάσῃ στενοχωρίας, ἀλλὰ δὲν παρεκκλίνει, δὲν ἀπομακρύνεται τῆς ὁδοῦ, ἡ ὁποία τὸν φέρει εἰς τὴν ἀληθῆ εὐτυχίαν καὶ μακαριότητα. Ὅταν ὅμως τὸ πλοῖον χάσῃ τὸ πηδάλιόν του, ὅταν σπάσῃ τὴν πυξίδα του, ἢ εἰς κανένα βράχον θὰ τὸ ῥίψουν τὰ κύματα καὶ θὰ κατακομματιασθῇ, ἢ εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης θὰ τὸ βυθίσουν καὶ θὰ πνιγῇ. Καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν χάσῃ τὴν πίστιν του, ὅταν ἐγκαταλείψῃ τὴν εἰς τὸν Θεὸν ἐλπίδα θὰ ῥιφθῇ εἰς τοὺς σκληροὺς καὶ ἀποτόμους βράχους τῆς ἁμαρτίας καὶ θὰ συντριβῇ ἠθικῶς, καὶ θὰ καταστραφῇ τελείως.

Τοιαύτην πίστιν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, χρεωστοῦμεν νὰ ἔχωμεν, ἐὰν θέλωμεν νὰ φέρωμεν ἐπαξίως τὸ τετιμημένον ὄνομα τοῦ Χριστιανοῦ, ἐὰν θέλωμεν ν᾽ ἀπολαύσωμεν καὶ τὰ εὐεργετήματα αὐτῆς. Ἀλλ᾽ ἡμεῖς πῶς πιστεύομεν; Ἡμεῖς ἀδελφοί, οἱ περισσότεροι, πιστεύομεν ἢ μᾶλλον λέγομεν ὅτι πιστεύομεν, ὄχι ὅπως ἔπρεπε νὰ πιστεύωμεν. Ἡμεῖς, λέγομεν οἱ περισσότεροι ὅτι πιστεύομεν, καὶ ἔπειτα ζῶμεν ζωὴν τῶν ἀπίστων. Πιστεύομεν καὶ μισοῦμεν· πιστεύομεν καὶ ψευδόμεθα· πιστεύομεν καὶ κλέπτομεν· πιστεύομεν καὶ βλασφημοῦμεν, καὶ ἀδικοῦμεν καὶ ψευδορκοῦμεν καὶ συκοφαντοῦμεν. Πιστεύομεν εἰς τὸν Θεόν, καὶ καταπατοῦμεν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. Πιστεύομεν εἰς τὸν Θεόν, καὶ ὑβρίζομεν τὸν Θεὸν διὰ τῶν ἀντιχριστιανικῶν ἡμῶν πράξεων. Ἡ πίστις, τὴν ὁποίαν ἔχομεν, εἶνε ἀσθενὴς καὶ χλιαρά, εἶνε νεκρά, εἶνε ἀσταθής, καὶ εἰς τὸ παραμικρὸν ἀτύχημα ἀδημονοῦμεν καὶ ἀπελπίζομεν καὶ γινόμεθα χειρότεροι τῶν ἀπίστων· ἡ πίστις ἡμῶν περιορίζεται εἰς λόγια· ἀλλὰ τὰ λόγια δὲν κάμνουν τὴν πίστιν· τὴν πίστιν τὴν ἀληθῆ τὴν κάμνουν τὰ ἔργα. Ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν δρόμον τῆς εὐσεβείας, τὸν ὁποῖον μᾶς προδιέγραψαν οἱ εὐσεβεῖς πατέρες μας. Ἂς ἐνισχύσωμεν τὴν ἀσθενικὴν πίστιν μας, ἂς θελήσωμεν ὄχι μόνον νὰ ὀνομαζώμεθα, ἀλλὰ καὶ νὰ εἴμεθα πιστοί· καὶ θὰ εἴμεθα πιστοὶ ὅταν δεικνύωμεν τὴν πίστιν μας ἐκ τοῦ βίου μας, ἐκ τῶν ἔργων μας, καὶ θὰ ἀπολαύσωμεν δικαιωματικῶς καὶ τὴν ἐπίγειον καὶ τὴν οὐράνιον εὐτυχίαν.